

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 21 października 2021 r.

Pozycja 138

POSTANOWIENIE

z dnia 9 lipca 2021 r.

Sygn. akt Ts 131/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Mariusz Muszyński – przewodniczący
Zbigniew Jędrzejewski – sprawozdawca
Andrzej Zielonacki,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 31 grudnia 2020 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej A.K.,

po s t a n a w i a:

uwzględnić zażalenie i nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 7 września 2020 r. (data nadania), A.K. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, zarzucił niezgodność art. 743 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.) z 45 ust. 1 w związku z art. 2; art. 21 ust. 1 Konstytucji w zakresie, w jakim „przewiduje nadanie przez Sąd postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia klauzuli wykonalności z urzędu – w przypadku postanowień o charakterze konstytucyjnym, tj. co do roszczenia, o istnieniu którego [d]łużnik przed wydaniem postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia nie miał wiedzy – pozbawiając tym samym [d]łużnika możliwości dobrowolnego wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego, co skutkuje rozpatrzeniem sprawy w zakresie postępowania klauzulowego w sposób niesprawiedliwy, niejawny, z naruszeniem prawa do obrony oraz prawa do sądu, a także prowadzi do naruszenia prawa własności strony procesu cywilnego, a także narusza zasadę prawidłowej legislacji”.

2. Postanowieniem z 31 grudnia 2020 r., doręczonym skarżącemu 8 stycznia 2021 r., Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, stwierdzając, że zarzuty postawione w skardze są oczywiście bezzasadne.

3. W zażaleniu z 15 stycznia 2021 r. (data nadania) na powyższe postanowienie skarżący zarzucił Trybunałowi naruszenie art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393;

dalej: u.o.t.p.TK) „poprzez jego niezastosowanie i brak nadania skardze konstytucyjnej biegu (...)” oraz art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK „poprzez jego zastosowanie i odmowę nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej pomimo niedokonania przez Trybunał oceny istoty zarzutów zawartych w skardze (...)”.

Argumentując powyższe skarżący wskazał, że wniesiona skarga spełnia wszystkie warunki formalne przewidziane w art. 53 u.o.t.p.TK. Powtórzył przy tym część uzasadnienia skargi dotyczącej niekonstytucyjności zakwestionowanego przepisu. Podkreślił również, że prawo wyrażone w art. 45 ust. 1 Konstytucji ma charakter autonomiczny.

Niezależnie od tego wyjaśnił, że „(...) skarżący, o którym mowa w art. 753 § 1 [k.p.c.] – dowiadyuje się o zabezpieczeniu jeszcze przed przystąpieniem do egzekucji”. Powtórzył przy tym sformułowany w zaskarżonym postanowieniu pogląd, że poinformowanie skarżącego (obowiązane) o zabezpieczeniu, o którym mowa w art. 753 § 1 k.p.c., przed wszczęciem egzekucji, ma na celu umożliwienie mu dobrowolnej realizacji nałożonego na niego obowiązku. Podkreślił także, że o ile słusznie Trybunał przytoczył pogląd doktryny o tym, że przepisy regulujące postępowanie zabezpieczające powinny zapewnić możliwość dobrowolnej realizacji zabezpieczenia, to „[w] niniejszej sprawie normy prawne doprowadziły jednak do odmiennych skutków, czego nie dostrzega Trybunał w postanowieniu z dnia 31.12.2020 r. (...)”. Zaznaczył on, że sądy orzekające w jego sprawie „zastosowały zaskarżoną normę w sposób literalny, zgodnie z powszechną linią orzecniczą, tj. nadały klauzulę z urzędu”. W jego ocenie normy prawne powinny zostać skonstruowane w ten sposób, aby sądy w pierwszej kolejności doręczały obowiązanym postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, a dopiero później nadawały im klauzule wykonalności. Skarżący zaznacza, że „istota złożonej skargi konstytucyjnej sprowadza się (...) do zarzutu niezgodności z Konstytucją normy prawnej, która zezwala na egzekucję (nadanie klauzuli wykonalności z urzędu), bez wiedzy o zobowiązaniu”.

Skarżący wskazał również, że możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia nie wstrzymuje jego wykonania. Oznacza to, że możliwość zaskarżenia powyższego postanowienia nie stanowi przeszkody do nadania mu z urzędu klauzuli wykonalności lub też stwierdzenia jego wykonalności.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego postanowienia. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym. Bada w szczególności, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdzono istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał Konstytucyjny w obecnym składzie stwierdza, że zarzuty sformułowane przez skarżącego w zażaleniu uzasadniają nadanie skardze dalszego biegu. Zdaniem Trybunału w przypadku rozpatrywanej skargi konstytucyjnej zachodzą bowiem wątpliwości, które wymagają zbadania – na etapie rozpoznania merytorycznego – podniesionych w niej zarzutów zgodności art. 743 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.) z 45 ust. 1 w związku z art. 2 i art. 21 ust. 1 Konstytucji w zakresie wskazanym w *petitum* skargi.

Mając powyższe na względzie, Trybunał – na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p.TK – postanowił uwzględnić zażalenie i nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.